

บทที่ 2

วิวัฒนาการของวรรณคดีชนผิวดำ (The Evolution of African American Literature)

ในศตวรรษที่ 18 ชนกลุ่มเชื้อชาติ (Ethnic groups) เช่น ชนพื้นเมือง (American Indians) และชนผิวดำ (Blacks) มิได้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมที่เป็นลายลักษณ์อักษรใด ๆ เพราะชนกลุ่มเชื้อชาติเหล่านั้นส่วนมากอ่านและเขียนภาษาอังกฤษไม่ได้ ยกเว้นชนผิวดำที่เป็นไท (Free blacks) และทาสผิวดำที่มีนายผิวดำสนับสนุนให้ได้รับการศึกษา วรรณคดีของชนผิวดำในศตวรรษที่ 18 จึงเป็นวรรณคดีที่มีได้มีการจดบันทึกเป็นหลักฐาน เนื่องด้วยทาสผิวดำมักนิยมเล่านิทานและร้องเพลงด้วยปากเปล่า (Oral expression) วรรณกรรมปากเปล่านั้นก็คือต้นแบบของวรรณคดีพื้นบ้าน (Folk literature) นั่นเอง นอกจากนั้น การที่ทาสต้องทำงานหนักอยู่ในไร่ตั้งแต่เช้าถึงค่ำ ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ทาสไม่มีเวลาและกำลังใจที่จะสร้างสรรค์งานศิลปะใด ๆ² ในสมัยก่อนสงครามกลางเมือง ชนผิวดำจึงมิได้สร้างสรรค์วรรณคดีใด ๆ ตามระบอบประเพณีนิยมของชนผิวดำ จนกระทั่งต่อมาในศตวรรษที่ 19 วรรณคดีประเภทลายลักษณ์อักษรจึงได้เกิดขึ้น และได้พัฒนาก้าวหน้าเป็นวรรณคดีประเภทต่าง ๆ ดังรายละเอียดที่จะกล่าวต่อไปในแต่ละบท

ในบทนี้ จะกล่าวถึงความเป็นมาของวรรณคดีชนผิวดำโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ วรรณคดีชนผิวดำในยุคแรก (Early Black Literature) ซึ่งประกอบด้วยวรรณคดีพื้นบ้าน (Black folk literature) กวีนิพนธ์ (Poetry) และวรรณคดีประท้วงระบบทาส (Literature of protest) และวรรณคดีที่เป็นลายลักษณ์อักษร (Literary literature) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 สมัยคือ วรรณคดีสมัยฟื้นฟูบูรณะประเทศและสมัยปฏิกริยา (Literature in the Reconstruction and Reactionary Periods) สมัยเรอเนสซองส์ (The Renaissance) สมัยทศวรรษที่ 1930 และ 1940 (The Thirties and the

Forties) และวรรณคดีสมัยตั้งแต่ ค.ศ. 1945 จนถึงปัจจุบัน (From 1945 to the Present Generations)³

1. วรรณคดีของชนผิวดำในยุคแรก (Early Black Literature)

วรรณคดีในสมัยนี้หมายถึงวรรณคดีที่เกิดขึ้นในสมัยก่อนสงครามกลางเมือง (Antebellum period) ได้แก่

ก. วรรณคดีพื้นบ้าน (Folk literature)

วรรณคดีประเภทนี้เป็นวรรณคดีปากเปล่า (Oral expression) ที่มีการเล่าเรื่อง เช่น นิทาน และการร้องเพลง ซึ่งเป็นศิลปะพื้นบ้านประเภทหนึ่งของทวีปแอฟริกาที่มากับทาสและยังไม่มีมีการเขียนนิทานและเพลงเหล่านั้นเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ได้เกิดขึ้นตามจารีตประเพณีและรูปแบบของวรรณคดีตะวันตก เพราะก่อนสงครามกลางเมือง ทาสมิได้รับอนุญาตให้อ่านและเขียนหนังสือ ยกเว้นทาสบางคนที่มีนายเมตตาสนับสนุนให้เล่าเรียน ทาสผิวดำจึงสืบทอดวรรณคดีพื้นบ้านล้าหลังในหมู่ทาสเพื่อความเริงรมย์และหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ วรรณคดีพื้นบ้านจึงจัดเป็นงานศิลปะที่แสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมแอฟริกาของชนผิวดำได้ดีที่สุด เพราะวรรณคดีพื้นบ้านมีเนื้อหาและภาษาถิ่น (Black dialect) ที่สะท้อนอารมณ์ขันชื่อ ๆ (Humor) ความหวัง (Aspiration) โศกนาฏกรรม (Tragedy) และประสบการณ์ของชนผิวดำที่เป็นทาสได้ดีที่สุด

วรรณคดีพื้นบ้านประกอบด้วย

- 1) เพลงที่ร้องขณะทำงาน (worksongs)
- 2) โคลงที่มีเรื่องราวอย่างง่าย ๆ (Ballads)
- 3) บทสัมผัสพื้นบ้าน (Folk rhymes)
- 4) นิทานพื้นบ้าน (Folk tales)
- 5) เพลงสวด (Spirituals)
- 6) บทเทศน์ (Sermons)

วรรณกรรมพื้นบ้านเหล่านี้มักมีแก่นเรื่อง (Themes) เกี่ยวกับการประท้วงต่อต้านระบบทาส (Anti-slavery) เช่น เพลงสวดชื่อ "Mary, Don't You Weep" และ

"Let My People Go" นอกจากนั้น ก็มีแก่นเรื่องที่เป็นความแปลกแยก (Alienation) และความไร้บ้าน (Homelessness) เช่น โคลงสั้น ๆ ชื่อ "Sometimes I Feel Like a Motherless Child" และ "A Laugh That Meant Freedom" โคลงหลายโคลงมีเนื้อหาเกี่ยวกับการปลดปล่อยทาสเป็นอิสระ (Emancipation folk literature) เช่น We'll Soon Be Free" เป็นต้น วรรณกรรมพื้นบ้านที่สำคัญยิ่งก็คือนิทานพื้นบ้าน (Folk tales) เพราะเป็นวรรณกรรมที่สะท้อนประสบการณ์ของทาส และชีวิตของชนผิวดำในชนบทภาคใต้ (Southern rural life) ได้ดีที่สุดในยุคก่อนสงครามกลางเมือง

ข. กวีนิพนธ์ (Poetry) และร้อยแก้ว (Prose)

กวีนิพนธ์ได้แก่กวีนิพนธ์ของฟิลลิส วิทลีย์ (Phillis Wheatley) และ จูปีเตอร์ แฮมมอน (Jupiter Hammon) ร้อยแก้วได้แก่ วรรณกรรมประท้วงระบบทาสของ เฟรเดอริก ดักลาส (Frederick Douglass) และ เดวิด วอล์กเกอร์ (David Walker) ฟิลลิส วิทลีย์เป็นทาสหญิงที่มีอายุเจ็ดปี จึงมีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนและได้รับอิทธิพลสูงจาก ศาสนาคริสต์ ทำให้สามารถสร้างสรรค์กวีนิพนธ์อันไพเราะและมีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาคริสต์ อันได้แก่ ความดีกับความชั่ว ความศรัทธาและความเชื่อถือในเรื่องสวรรค์และนรก กวีนิพนธ์ของ ฟิลลิส วิทลีย์แสดงให้เห็นว่าฟิลลิส วิทลีย์มีแนวการเขียนและความรู้สึกนึกคิดที่แตกต่างจากทาสทั้งหลายที่อ่านไม่ออกเขียนไปไม่ได้ จูปีเตอร์ แฮมมอนก็เป็นทาสที่ได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับฟิลลิส วิทลีย์ และเขียนกวีนิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความศรัทธาอันแรงกล้าต่อศาสนาคริสต์ (Pious poems) ส่วนเฟรเดอริก ดักลาสนั้นเป็นนักต่อสู้เพื่อเรียกร้องให้มีการเลิกทาส (Abolitionist) เขาเขียนอัตชีวประวัติเรื่อง **Narrative of the Life of Frederick Douglass, an American Slave** นักต่อสู้สนับสนุนการเลิกทาสที่สำคัญอีกคนหนึ่ง ในสมัยนี้คือ เดวิด วอล์กเกอร์ (David Walker) เขาเขียนจลสารเรื่อง **Appeal**

นอกจากกวีและนักเขียนดังกล่าวแล้วข้างต้น ยังมีกวีที่อยู่ในสมัยนี้อีกจำนวนมาก อาทิ จอร์จ โมเสส ฮอร์ตัน (George Moses Horton) เจมส์ ดับลิว. ไวท์ฟิลด์ (James W. Whitefield) วิลเลียม เวลส์ บราวน์ (William Wells Brown) แฟรงค์ เวบบ์

(Frank Webb) มาร์ติน เดลานี (Martin Delany) และแฟรงค์ ฮาร์เบอร์ (Frank Harper) เป็นต้น

2. วรรณคดีที่เป็นลายลักษณ์อักษร (Black Literary Literature)

วรรณคดีที่เป็นลายลักษณ์อักษร (Literary Literature) คือวรรณคดีของชนผิวดำที่มีรูปแบบเหมือนวรรณคดีตะวันตกและมีการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร วรรณคดีประเภทนี้เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยหลังสงครามกลางเมือง (Postbellum) มีรูปแบบและประเภทของวรรณกรรมตามจารีตประเพณีนิยมเหมือนวรรณคดีอเมริกันและวรรณคดีอังกฤษ และเขียนเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ยกเว้นกวีและนักประพันธ์ผิวดำบางคนที่ได้รับอิทธิพลของวรรณคดีพื้นบ้านจึงอาจจะเสนอความเชื่อถือและประเพณีพื้นบ้านตลอดจนภาษาถิ่นของชนผิวดำ (Black dialect) ในวรรณกรรมของตนด้วย

วรรณคดีลายลักษณ์อักษรแบ่งออกเป็น 4 สมัยตามลำดับดังต่อไปนี้

ก. วรรณคดีสมัยฟื้นฟูบูรณะประเทศและสมัยปฏิกริยา (Literature in Reconstruction and Reactionary Periods)

วรรณคดีในสมัยนี้เป็นวรรณคดีในระหว่าง ค.ศ. 1865 ถึง ค.ศ. 1915 ซึ่งเป็นสมัยหลังสงครามกลางเมือง จนถึงทศวรรษแรกของศตวรรษที่ 20 ในระยะเวลาดังกล่าว มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นกับชนผิวดำรุ่นทาสและลูกหลานทาส เช่น การล้มล้างระบบทาส ทาสเป็นไท อย่างไรก็ตาม หลังสงครามกลางเมือง ภาคเหนือและภาคใต้ของสหรัฐอเมริกาต้องได้รับการฟื้นฟูบูรณะอย่างใหญ่หลวง โดยเฉพาะภาคใต้ได้รับความเสียหายมากที่สุดทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ทาสและลูกหลานที่เป็นไทต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพความเป็นไปตามมตินิยม ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ยังกดขี่ชนผิวดำเช่นเดิม ชนผิวดำหลังสงครามกลางเมืองยังคงมีชีวิตที่ยากแค้นและขมขื่น เพราะถูกชนผิวขาวดูถูกเหยียดผิวและแบ่งแยกในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ชนผิวดำต้องเผชิญกับกลุ่มต่อต้านสีผิว และเผ่าพันธุ์ที่รู้จักกันในนามของขบวนการร้าย คูลักซ์ แคลน (Klu Klux Klan) เป็นต้น กวีและนักประพันธ์ผิวดำต่างสะท้อนความรู้สึกนึกคิดและชีวิตที่ยากลำบากของชนผิวดำ ตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมยุคนั้น กวีและนักประพันธ์เหล่านี้ อาทิ พอล ลอเรนซ์ ดันบาร์ (Paul Laurence Dunbar) ชาร์ลส์ ดับลิว. เชสตันท์

(Charles W. Chesnutt) ดู บัวส์ (Du Bois) บุเกอร์ ที. วอชิงตัน (Booker T. Washington) เฟนตัน จอห์นสัน (Fenton Johnson) เป็นต้น

ใน ค.ศ. 1906 สังคมอเมริกันเพิกเฉย (Indifference) ต่อชนผิวดำและ
วรรณกรรมของชนผิวดำ ฮุสตัน เอ. เบเคอร์ จูเนียร์⁴ ได้สรุปสาเหตุที่เกิดจากกฎหมายจิม
โคร (Jim Crow Laws) ซึ่งเป็นกฎหมายของสหรัฐอเมริกาในปลายศตวรรษที่ 19 ที่แบ่งแยก
เชื้อชาติ (Racist laws) และแบ่งแยกการใช้สาธารณูปโภคและบริการทางสังคม
(Segregation all facilities by race) ทำให้ชนผิวดำเชื้อชาติแอฟริกาถูกกีดกันและ
รังเกียจในทุกเรื่องรวมทั้งวรรณคดีของชนผิวดำก็ไม่เป็นที่ยอมรับด้วย สาเหตุที่สองเกิดจากการที่
สหรัฐอเมริกาต่อต้านชนผิวดำในมหาสมุทรแปซิฟิกและหมู่เกาะคาบิบเบียนซึ่งเป็นถิ่นของชนผิวดำ
เชื้อชาติแอฟริกา ทำให้ชนผิวดำเชื้อชาติแอฟริกาในสหรัฐอเมริกาเป็นเสมือน "ภาระ" ของ
ชาวอเมริกันมากกว่าจะเป็นเพื่อนร่วมชาติ สาเหตุต่อมาเกิดจากการที่ภาพลักษณ์ของชนผิวดำ
ตั้งแต่สมัยทาสและหลังการเลิกทาสเป็น "ลักษณะเดี่ยวแบบตายตัว" (Stereotype) อันเป็น
การแสดงให้เห็นว่าชนผิวดำด้อยกว่า (Inferior) เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนร่วมชาติผิวขาว
นอกจากนั้น สถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศสหรัฐอเมริกาเองก็ไม่ทำให้ชนผิวดำเป็นที่
ยอมรับ เพราะภาคเหนือซึ่งเคยสนับสนุนการเลิกทาส ก็ได้ลดบทบาทเกี่ยวกับเรื่องของชนผิวดำ
และสาเหตุสุดท้ายเกิดจากอัตชีวประวัติเรื่อง **Up from Slavery** เขียนโดย บุเกอร์ ที.
วอชิงตัน (Booker T. Washington) ซึ่งเป็นเรื่องราวชีวิตการต่อสู้ของบุเกอร์ ที. วอชิงตัน
ที่ประกอบด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร อุตุน และการรับใช้ชุมชน

ข. วรรณคดีในทศวรรษที่ 1920 'สมัยเรอเนสซองส์' หรือสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
(Renaissance of the Twenties)

วรรณคดีของชนผิวดำในสมัยนี้ ตรงกับทศวรรษที่ 1920 และมีระยะเวลา
ค่อนข้างสั้นเพราะต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ (The Great Depression) อันมีผล
กระทบต่อสหรัฐอเมริกาในด้านต่าง ๆ ทั่วทั้งประเทศ

วรรณคดีของชนผิวดำรุ่งโรจน์ที่สุดในสมัยนี้ ด้วยสาเหตุดังที่ริชาร์ด บาร์กสเดล
(Richard Barksdale) และเคนเน็ธ คินนามอน (Keneth Kinnamon) ได้สรุปไว้ดังนี้

1) ชนผิวดำมีการศึกษาสูงขึ้น ส่วนใหญ่มีการศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา

2) การอพยพครั้งใหญ่ของชนผิวดำออกจากชนบทเข้าไปอยู่ในเมืองใหญ่เป็นจำนวนมาก (The Great Migration of Black Americans to the Urban Centers) การอพยพนี้เริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่ ค.ศ. 1915 ชนผิวดำอพยพออกจากชนบทไปอาศัยรวมกันหนาแน่นในเมืองใหญ่ เช่น ที่นิวยอร์ก ชนผิวดำรวมกันอยู่ที่เขตฮาร์เล็ม (Harlem) ที่อิลลินอยส์ชนผิวดำอยู่หนาแน่นในเมืองชิคาโก (Chicago) เป็นต้น ที่อยู่อาศัยหนาแน่นของชนผิวดำในเมืองใหญ่เช่นนี้เรียกว่า ย่านแออัด (Ghetto) ซึ่งแตกต่างจากการอยู่กันอย่างกระจัดกระจายตามไร่ในชนบท เพราะการอยู่รวมกันทำให้พวกอพยพผิวดำ (Migrants) เหล่านั้นต้องปรับตัวเข้ากับสังคมและกระแสหลักวัฒนธรรมอเมริกัน และทำให้เกิดศูนย์กลางการรวมตัวของเหล่าศิลปินในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะหลายแขนง เช่น วรรณกรรม และดนตรี เป็นต้น

3) ทศวรรษที่ 1920 บังเอิญตรงกับสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชนผิวดำอพยพสู่เมืองใหญ่เพื่อออกไปรบในสงครามและทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม

ในสมัยนี้ ศิลปวิทยาการ เช่น วรรณคดีและดนตรีรุ่งโรจน์มากที่สุดเพราะ ชนผิวดำอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยน สนับสนุนและส่งเสริมศิลปวิทยาการกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เขตฮาร์เล็มได้กลายเป็นศูนย์กลางให้กำเนิดวรรณคดีทั้งร้อยกรองและร้อยแก้วที่มีเนื้อหาสะท้อนชีวิตและประสบการณ์ของชนผิวดำที่เป็นไทตามนิதிய แต่ยังคงถูกกดขี่เหยียดหยามจากสังคม ตลอดจนสะท้อนภาพลักษณ์ใหม่ของชนผิวดำที่แตกต่างจากอดีต สมัยทศวรรษที่ 1920 จึงเรียกว่า ฮาร์เล็ม เรอเนสซองส์ (Harlem Renaissance หรือ The New Negro Movement หรือ The Awakening of the Twenties) การที่เรียกสมัยนี้ว่า เรอเนสซองส์ ก็เพราะคำนี้หมายถึงการเกิดใหม่ของศิลปวิทยาการต่าง ๆ นั่นเอง กวีและนักประพันธ์ของสมัยเรอเนสซองส์ ได้แก่ เจมส์ เวลตัน จอห์นสัน (James Weldon Johnson) คล็อด แมกเคย์ (Claude McKay) จีน ทูเมอร์ (Jean Toomer) เคาน์ตี คันลัน (Countee Cullen) อเลน ล็อก (Alain Locke) แลงสตัน ฮิวส์ (Langston Hughes) และริชาร์ด ไรต์ เป็นต้น

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของสมัยเรอเนสซองส์ก็คือ การที่กวีและนักประพันธ์พยายามจัดภาพลักษณ์ตลกต่ำของชนเผ่าดำที่เป็น "ลักษณะเดี่ยวแบบตายตัว" (Stereotype) และไม่นิยมใช้ภาษาถิ่นเหมือนที่พบในกวีนิพนธ์ของพอล ลอเรนซ์ ดันบาร์ ในทางตรงกันข้ามกวีและนักประพันธ์กลุ่มทศวรรษที่ 1920 กลับนิยมสร้างสรรคกวีนิพนธ์ที่งดงามด้วยแนวจินตนิยม (Romantic verse) เช่น การย้อนอดีตสู่ยุคสมัยที่ชนเผ่าดำยังอาศัยอยู่ในชนบท (Back to the rural life) ดังตัวอย่าง นวนิยายเรื่อง Cane เขียนโดยจีน ทูเมอร์ เป็นต้น

ค. วรรณคดีในทศวรรษที่ 1930 และ 1940 (Literature of the Thirties and Forties)

วรรณคดีในทศวรรษที่ 1930 และ 1940 หมายถึงวรรณคดีที่อยู่ในระหว่าง ค. ศ. 1930 จนถึงประมาณ ค.ศ. 1945 ซึ่งเป็นสมัยที่ชนเผ่าดำยังคงยากจน ถูกกดขี่ เพี้ยยัดผิว เลือกลปฏิบัติและถูกปราบปรามอย่างไร้ความยุติธรรม ชนเผ่าดำในทศวรรษที่ 1930 และ 1940 จึงเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง (Radicalism) และมีความเคลื่อนไหวเรียกร้องขอสิทธิของพลเมืองอเมริกัน เช่น มีการประท้วง (Protests) และการคว่ำบาตร (Boycotts) บรรยากาศในสมัยนี้จึงเต็มไปด้วยปัญหาการเมืองและความรุนแรง (Politics and militancy)

วรรณคดีในทศวรรษที่ 1930 และ 1940 ได้สะท้อนชีวิตและประสบการณ์ที่ขมขื่นของชนเผ่าดำจากทัศนะของนักประพันธ์ผิวดำและผิวขาว ยูสตัน เอ. เบเคอร์ จูเนียร์ ได้กล่าวว่า นักประพันธ์อเมริกันผิวขาวหลายคนได้เขียนถึงตัวละครผิวดำในลักษณะที่มีความสมจริง (Realism) มากกว่าเป็น "ลักษณะเดี่ยวแบบตายตัว" อย่างในอดีตเป็นครั้งแรก นักประพันธ์เหล่านั้น ได้แก่ ยูจีน โอ นีล (Eugene O'Neil) และเชอร์วูด แอนเดอร์สัน (Sherwood Anderson)⁷

กวีและนักประพันธ์ผิวดำในทศวรรษที่ 1930 และ 1940 ที่สำคัญได้แก่ อาร์นา บอนเทิมส์ (Arna Bontemps) ริชาร์ด ไรต์ (Richard Wright) มาร์กาเร็ต วอล์กเกอร์ (Margaret Walker) กวีและนักประพันธ์เหล่านี้นิยมเขียนเรื่องที่มีแก่นเรื่อง (Themes) เกี่ยวกับชีวิตในเมือง (Urban themes) เรื่องการเมือง (Political themes) และเรื่อง

เผ่าพันธุ์ (Racial themes) นอกจากนั้น วรรณคดีในสมัยทศวรรษที่ 1930 และ 1940 ยังสะท้อนความหลากหลาย (Diversity) และความสลับซับซ้อน (Complexity) ของรูปแบบและเนื้อหามากยิ่งขึ้น เป็นการบ่งชี้ว่า วรรณคดีของชนผิวดำเริ่มได้รับอิทธิพลจากกระแสหลักของวัฒนธรรมอเมริกัน (Mainstream American Culture)

ง. วรรณคดีชนผิวดำตั้งแต่ ค. ศ. 1945 จนถึงปัจจุบัน (Black Literature form 1945 to the Present Generations)

ตั้งแต่ ค.ศ. 1945 เป็นต้นมา บรรยากาศทางการเมืองยังคงเต็มไปด้วยการต่อสู้ของชนผิวดำเพื่อเรียกร้องขอความเสมอภาคและสิทธิของพลเมืองอเมริกัน ดังจะเห็นได้จากการที่มีการจลาจลเกิดขึ้นอยู่เนือง ๆ ใน ค.ศ. 1964 เกิดการจลาจลใหญ่ 2 ครั้ง ที่เรียกว่า Harlem Riot และ The Watts Riot^๕ กวีและนักเขียนสำคัญในทศวรรษที่ 1960 ได้แก่ มาร์ติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์ (Martin Luther King, Junior) มอลคอม เอกซ์ (Malcolm X.) เจ. ซอนเดอร์ส เรดดิ้ง (J. Saunders Redding) เลอรวีว โจนส์ (LeRoi Jones) วิลเลียม เมลวิน เคลลี (William Melvin Kelley) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเลอรวีว โจนส์ นับว่าเป็นผู้มีบทบาทยิ่งในแวดวงวรรณคดีของชนผิวดำทั้งยังได้ชื่อว่าเป็น "บิดาแห่งสุนทรียศาสตร์สมัยปัจจุบัน" (The Father of the present-day black aesthetic) เขาได้นำคติความเชื่อถือและลักษณะของคติพื้นบ้าน (Folk elements) ตลอดจนชีวิตของชนผิวดำในชนบทมาผสมผสานเข้ากับผลงานสมัยใหม่ของตน นอกจากนั้นยังมีกลุ่มกวีหัวคิดรุนแรง ที่สำคัญคือ นิกกี จิโอวานนี (Nikki Giovanni) ผู้มีความเชื่อว่ากวีนิพนธ์คือวิทยายุทธ์ในการปฏิวัติสังคม การเมือง และศีลธรรม กวีและนักประพันธ์อีกกลุ่มหนึ่งคือ กวีและนักประพันธ์ที่ชื่นชมมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านของชนผิวดำ (Folk heritage) และภาคภูมิใจในเผ่าพันธุ์แอฟริกา (African pride) ของตน กวีและนักประพันธ์ดังกล่าว ได้แก่ พอล มาแชล (Paule Marshall) โทนี มอริสัน (Toni Morrison) ซึ่งได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม อลิซ วอล์กเกอร์ (Alice Walker) และมาয়া แอนเจลู (Maya Angelou) ซึ่งเขียนอัตชีวประวัติที่ขายดีที่สุดเรื่อง I Know Why the Caged Bird Sings

อาจจะกล่าวได้ว่า ตั้งแต่ ค.ศ. 1945 วรรณคดีชนผิวดำเน้นหนักและแสวงหา

คุณค่าของคติพื้นบ้านและมรดกวัฒนธรรมอันเก่าแก่ของทวีปแอฟริกา ดังที่ฮุสตัน เอ. เบเคอร์ จูเนียร์ ได้กล่าวไว้ว่า:

"Today's black writers, therefore, have rejected the dialects, products, and standards of white American culture; they have turned outward an emerging Africa and backward their own folk heritage in search for meaning and value."⁹

3. บทสรุป

วรรณคดีของชนเผ่าต่างแบ่งออกเป็นสองสาขาคือ วรรณคดีพื้นบ้านและวรรณคดีที่เป็นลายลักษณ์อักษร วรรณคดีพื้นบ้านเป็นวรรณคดีปากเปล่าที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของทาสและชนเผ่าต่างในชนบท ส่วนวรรณคดีลายลักษณ์อักษรสะท้อนความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของชนเผ่าต่างในชนบทและในเมืองใหญ่ ตลอดจนสะท้อนเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมยุคนั้น ๆ วรรณคดีทั้งสองสาขาดังกล่าวได้พัฒนาขนานกันมาโดยตลอด จนกระทั่งในปลายศตวรรษที่ 19 พอล ลอเรนซ์ ดันบาร์ ได้เป็นกวีคนแรกที่เขียนกวีนิพนธ์แนวพื้นบ้านขึ้น ทำให้คติพื้นบ้านของชนเผ่าต่างเป็นที่รู้จักแพร่หลายและปรากฏอยู่ในวรรณคดีลายลักษณ์อักษรต่อมา ในสมัยปัจจุบันกวีและนักประพันธ์เผ่าต่างได้รับอิทธิพลจากวรรณคดีพื้นบ้านอย่างสูง อย่างไรก็ตาม ทั้งวรรณคดีพื้นบ้านและวรรณคดีลายลักษณ์อักษรต่างก็สะท้อนประสบการณ์ ชีวิต, คติความเชื่อถือและความรู้สึกนึกคิดของชนเผ่าต่างทั้งในชนบทและในเมือง ได้อย่างดียิ่ง

¹Paul Lauter et al., *The Heath Anthology of American Literature* (Lexington: D.C.: Heath and Company, 1990), 678.

²Houston A. Baker., Jr., *Black Literature in America* (New York: McGraw-Hill, 1971), 3.

³Ibid., 4.

⁴Ibid., 5-6.

⁵Richard Barksdale and Keneth Kinnamon, *Black Writers of America* (New York: Macmillan Company, 1972), 468.

⁶Marbel M. Smythe, ed., *The Black American Reference Book* (Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1976), 57.

⁷Ibid., 205-6.

⁸Ibid., 305.

⁹Ibid., 308.

กิจกรรม

จงตอบคำถามเป็นภาษาไทย หรือ อังกฤษ

1. วรรณคดีชนเผ่ามีกี่ประเภท แต่ละประเภทแบ่งเป็นกี่ชนิด จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ
2. วรรณคดีชนเผ่าทุกสมัยสะท้อนชีวิตและประสบการณ์ของชนเผ่าอย่างไรบ้าง ชีวิตและประสบการณ์เหล่านั้นเหมือนหรือแตกต่างจากชีวิตและประสบการณ์ของคนอเมริกันทั่วไปอย่างไร
3. วรรณคดีพื้นบ้าน (Folk Expression) และวรรณคดีที่เป็นลายลักษณ์อักษร (Literary Expression) มีวิวัฒนาการมาอย่างไร และมีอิทธิพลต่อกันอย่างไร จงอธิบายโดยสังเขป

"It is impossible to obtain an understanding of black American literature without some knowledge of black folklore, for black literary artists from Paul Laurence Dunbar to LeRoi Jones have made use of its values, forms, and techniques."

Houston A. Baker, Jr.: Black Literature
in America